

[Humanitní obory a jejich budoucnost]

77/014

V moderní společnosti budou nároky na humanitní vzdělání stále stoupat. Odborníci přírodovědeckého a technického směru budou stát před stále naléhavějším požadavkem správného zasazení svých specializovaných studií, projektů a praktických snah do smysluplného, k budoucnosti zaměřeného a do budoucnosti otevřeného celkového snažení celých společností a všeho lidstva.

Čím světodějnější objevy a vynálezy budou učiněny, čím vyšší úrovně bude vědec nebo technik, prorážející jimi nové cesty, tím závažnější bude vždycky otázka ne pouze přímých, ale zejména druhotných, společenských důsledků jejich objevů a vynálezů.

Nejde nutně o to, aby každý fyzik, biolog, technik-projektant, ale také politik atd. byl zároveň odborně vzdělán v psychologii, sociologii, ekologii, filosofii atd., ale aby v těchto oborech byl alespoň tak orientován, aby byla při každé jeho zcela odborné práci ve střehu jeho bdělá fantazie, která ho povede např. k tomu, aby si vyžádal příslušné odborné posudky těchto humanitních disciplín v záležitostech, jejichž hloubku až propastnost je schopen sice tušit, ale v nichž jeho odbornost už nestačí.

Dobře orientovaná bdělá fantazie je však stejně důležitá také u adeptů (a ovšem již specialistů) humanitních oborů. Nesprávně se klade hlavní důraz na objem vědomostí, které mohou naopak být plně svěřeny automatizovaným dokumentačním systémům, a zanedbává se potřeba nadhledu, vztaženosti k celku, celoživotní a celospolečenské orientace.

(Račice, 10. 7. 77)